

9. Begeleiding door de jaren heen in het po en vo

In passend onderwijs wordt er gesproken over het uitstroomperspectief: waar gaat de leerling heen op den duur? In het (speciaal) basis onderwijs is dat het (speciaal) voortgezet onderwijs. Voor sommige leerlingen in het speciaal onderwijs is het een vorm van arbeid of dagbesteding. In de hele basisschoolperiode (speciaal of regulier) werken we toe naar de uitstroom met leerlingen op hun niveau.

Onderbouw po:

We weten van bijna alle jonge kinderen al dat ze ooit naar een vorm van voortgezet onderwijs zullen gaan. Het is daarom goed daar al op jonge leeftijd aan te denken en naar te handelen. Tijdens de hele periode in het basisonderwijs kunnen we keuzes maken en vaardigheden aanleren die de uitstroom vergemakkelijken. Zo leren we jonge kinderen al vroeg om hulp vragen, waardoor ze zich later in het vo beter kunnen redden. Ook stap voor stap streven naar zelfredzaamheid helpt. Niet alleen op school maar ook thuis. Kwetsbare leerlingen kunnen via behandeling, begeleiding of soms (een periode) sbo of so sterker worden om uiteindelijk in het vo mee te kunnen draaien.

Bovenbouw po:

In de bovenbouw is het belangrijk dat we weten wat een leerling nog moet leren om uiteindelijk de stap naar vo te maken. Als we de competenties in kaart brengen, kunnen we zien waaraan gewerkt moet worden. Zeker leerlingen met een specifieke ondersteuningsvraag moeten vaak nieuwe vaardigheden expliciet aangeleerd krijgen. Ze moeten bewust worden van wat er (op den duur) van hen verwacht wordt en dit moet dan ook al gestimuleerd en gevraagd worden door school en ouders.

Overgang po-vo:

In de laatste klassen van het basisonderwijs tot en met de brugklas vindt de transitie plaats. In samenspraak met leerling, school en ouders dient gekeken te worden naar de ondersteuningsbehoefte van de leerling en de bijpassende vo-school. Er moeten scholen bezocht worden tot er een keuze gemaakt is. Niet alleen de leerling en zijn ouders bezoeken scholen, maar het is ook goed als po-leerkrachten en vo-docenten elkaars scholen en leeromgeving kennen, om zo beter inzicht te hebben in waar leerlingen vandaan komen en naartoe gaan.

De vo-school gaat afspraken maken of aangeven als een andere school, eventueel vso, beter kan bieden wat de leerling nodig heeft. De uiteindelijke vo-school kan gaan overleggen met de po-school, ouders en leerling om een beeld te vormen van de leerling en zijn situatie. Dit kan met een persoonlijk (telefoon) gesprek, verslaglegging en soms een observatie.

De leerling kan met hulp informatie gaan verzamelen over de nieuwe school door het bezoeken van open dagen, proeflessen te volgen, gesprekken te voeren, een rondleiding te krijgen en de site te bekijken. De informatie die duidelijkheid en voorspelbaarheid geeft kan in een 'overgangsboekje' worden vastgelegd. De leerling kan vragen stellen en praktische vaardigheden kunnen geoefend worden, zoals fietsen naar de vo school. Er zullen afspraken gemaakt worden over de hulpbronnen tijdens start van de brugklas: welke klasgenoten, mentor, contactpersoon en/of een maatje zijn beschikbaar? Een maatje kan een vriend/vriendin zijn, klasgenoot of ouderejaars leerling.

De leerling kan met hulp een profiel van zichzelf opstellen met informatie die van belang is voor de mentor en docenten. En kan worden afgesproken wat medeleerlingen moeten of mogen weten.

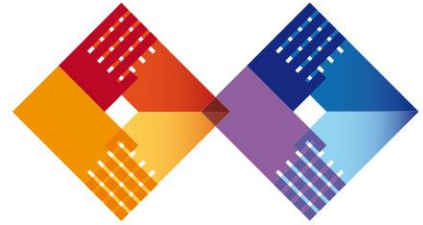
Samenwerkingsverband
Helmond-Peelland

Berkveld 19
5709 AE Helmond
Postbus 551
5700 AN Helmond
www.swv-peelland.nl

PO
Telefoon (0492) 51 12 32
po@swv-peelland.nl

VO
Telefoon (0492) 79 27 00
vo@swv-peelland.nl

PO | VO

Brugklas:

'Een goed begin is het halve werk!' Voorspelbaarheid en duidelijkheid spelen daarbij een belangrijke rol. Duidelijke afspraken, regels, informatie en op tijd informeren over veranderingen en/of nieuwe activiteiten zoals over ziekmelding, sportdagen, introductieactiviteiten, verkorte roosters, klassenboek etc. dienen aanwezig te zijn. Het is belangrijk dat de leerling en ouders vooraf weten waar of bij wie ze die informatie kunnen krijgen: de website, schoolgids, de mentor, nieuwsbrief, brieven, mails, telefoontjes, gesprekken etc.

Maar ook moet er duidelijkheid zijn over hoe en wie de leerling of ouders informeren over wat er thuis gebeurt: slaapt de leerling goed, zijn er toch spanningen, onduidelijkheden, vragen etc.? Een goede afstemming zorgt ervoor dat problemen in een vroeg stadium worden opgelost. In de loop van de brugklas kan er ook bij vragen nog contact zijn met het po, indien nodig.

Periode in het vo:

Ook na de brugklas zijn er nieuwe transitie naar een volgende klas, school, vervolgopleiding en nieuwe zaken of onduidelijkheden die begeleiding vragen. Bijvoorbeeld bij de profielkeuze of de overstap naar de bovenbouw van het vo waar er nieuwe vaardigheden gevraagd worden die geoefend en begeleiding vragen. Het uitstroomperspectief in het vo is een vervolgtraject begeleid richting arbeid, een studie aan mbo, hbo of universiteit. Voor veel leerlingen geldt dat tijdens de vo-tijd de vaardigheden voor die overgang bewust gestimuleerd en geleerd moeten worden.

Samenwerkingsverband
Helmond-Peelland

Berkveld 19
5709 AE Helmond
Postbus 551
5700 AN Helmond
www.swv-peelland.nl

PO
Telefoon (0492) 51 12 32
po@swv-peelland.nl

VO
Telefoon (0492) 79 27 00
vo@swv-peelland.nl

